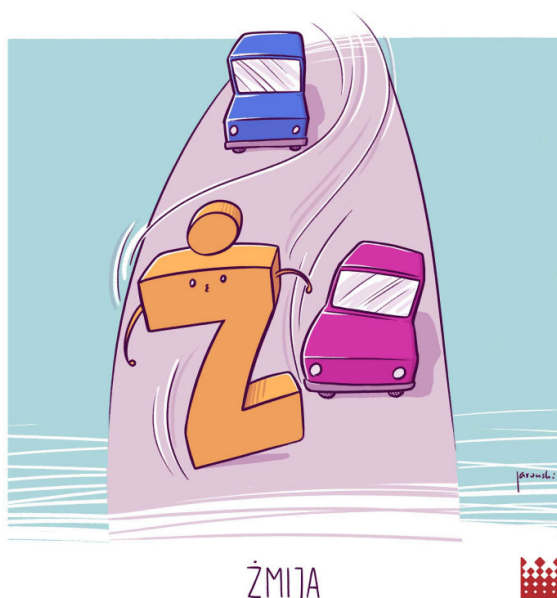

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ŻMIJA

Paweł Jaroński

ŻMIJA była dawniej rodzaju męskiego: w czasach, gdy tworzył Wit Stwosz i gdy Jan Długosz spisywał swoje kroniki, mówiło się ten żmij albo ten żmij. Słowa ŻMIJ, ŻMIJ, ŻMIJA i ŻMIJA oznaczały wówczas nie tylko 'żmiję zygawkową', lecz także każdego węża, który pełzał po ziemi. Prastawiańskie słowa *zmъjъ i *zmъja powstały od tego samego pierwiastka, od którego pochodzi słowo ZIEMIA, a pierwotne znaczenie nazwy ŻMIJA to 'gad, wąż pełzający po ziemi' lub 'wypelzający z ziemi' – w odróżnieniu od WĘŻA, który użyczał swej nazwy stworom wodnym (por. węgorz). WĄŻ pokrył obszar ziemno-wodny (na ziemi były węże, a w wodzie – węgorze, czyli „węże wodne”), a ŻMIJ – obszar ziemno-powietrzny (po ziemi pełzały jadowite żmije, a z powietrznych przestworzy mógł zaatakować ŻMIJ straszliwy, smok mający postać skrzydlatego węża, ogniem ziejący).